

PROGRAMA

examenului de admitere la doctoratură la specialitatea

Specialitatea 154.01. Geografie economică și socială

Recomandări metodice generale

Geografia umană este o știință cu valențe de largă interdisciplinaritate, care abordează mediul în optica metodelor și a metodologiei specifice, sub raport spațial, structural și sistemic.

Integrarea economică în conținut și, prin acesta, în tangență directă cu toate disciplinele interesând problematica dezvoltării și repartiției forțelor de producție, geografia umană analizează influența factorilor naturali, economici, sociali, politici asupra dezvoltării și repartiției ramurilor economiei mondiale.

Problema menținerii echilibrului mediului necesită cunoștințe geografice care, corelate cu viziunile altor discipline, să mențină capacitatea de productivitate a economiei, în baza interrelațiilor armonioase dintre societate și mediu. Protecția mediului și valorificarea eficientă a resurselor naturale constituie pentru politica națională și internațională a statelor, obiective prioritare ale lumii moderne, iar Geografia umană se implică tot mai mult în efectuarea cercetărilor fundamentale. Spectrul larg de probleme științifice determină și volumul mare de cunoștințe necesare pentru efectuarea cercetărilor.

La etapa actuală studiile moderne sunt efectuate tot mai mult la intersecția diferitor direcții științifice, precum geografie-demografie, geografie-economie, economie-sociologie, geografie-sociologie etc. De aceea, specialistul în Geografie umană trebuie să aibă cunoștințe profunde în cele mai diverse ramuri ale științei – istorie, științe economice, filosofie, biologie, chimie, ecologie, sociologie, demografie și alte științe și direcții științifice.

Conținutul cursului

Probleme generale ale Geografiei umane

1. Obiectul de studiu al Geografiei umane . Definirea Geografiei umane ca știință. Subiectele principale de cercetare: populația, economia, resursele naturale, cultura, politica, așezările umane, statele, regiunile. Ierarhia de cercetare: micro-, mezo- și macronivel. Structura Geografiei umane, geografia populației, geografia ramurilor, geodemografia, geografia socială, geografia culturii, geografia modului de viață, geografia politică, geografia istoriei, geografia regională. Interacțiunea Geografiei umane cu alte științe geografice, economice, sociale, sociologice, istorice etc.

2. Noțiunile științifice de bază ale Geografiei umane. Noțiune de spațiu economic, social, politic și taxonomia lor. Diferențierea teritorială și atenuarea decalajului în nivelul de dezvoltare.

Centrul și periferia. Poziția economico-geografică. Structura teritorială. Diviziunea teritorială (geografică) a muncii. Integrarea economică ramurală și teritorială. Concentrarea teritorială și decentralizarea.

3. Etapele principale de constituire a Geografiei umane. Predecesorii Geografiei economice, sociale și politice: Ch. Montesquieu (fondatorul determinismului geografic), Tifon Tünen (amplasarea spațiilor a agriculturii). K. Ritter (fondatorul structurilor spațiale). Școala germană de antropogeografie și de geografie politică (Fr. Ratzel). Școala franceză de geografie umană (P. Vidal de la Blache ș.a.). Școala geografică anglo-americană. Școala geografică rusă (M. Lomonosov, N. Baranskii, Iu. Saușkin ș.a.). Dezvoltarea geografiei umane în România (S. Mehedinți, G. Vâlsan, V. Mihăilescu, I. Șandru ș.a.). Geografia umană în Republica Moldova (M. Radu) și direcțiile principale de cercetare.

4. Metodele principale de cercetare ale Geografiei umane: cartografică, statistico-matematică, comparativă, istorică, studii de caz, expediții în teren, analitica ș.a. Regionarea, clasificarea și tipologizarea geografică. Modalitățile de cartografiere a fenomenelor social-economice.

Bibliografie:

1. Mehedinți S. Terra. V.I-II. București, 1994.
2. Erdeli G., Braghină C., Frasineanu D. Geografie economică mondială. București, 2000.
3. Negoescu B., Vlăsceanu Gh. Terra. Geografie economică. București, 2002.
4. Neguț S. ș.a. Geografie economică. București, 2003.
5. Geografia economică și socială mondială. Chișinău, 1999.
6. Iațu C., Muntele I. Geografia economică. București, 2002.
7. Velcea I., Ungureanu Al. Geografia economică a lumii contemporane. București, 1993
8. Efros V., Geografia economică mondială și problemele globale, Suceava, 2001.
9. Алаев Э.Б. Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь. Москва, 1983.
10. Саушкин Ю.Г. Экономическая география: история, теория, методы, практика. Москва, 1973.
11. Радианова И. А., Бунакова Т. М., Экономическая география. Москва, 2005.
12. Максаковский В. П., Географическая картина мира – Глобальные проблемы человечества. Ярославль, 1996.
13. Максаковский В. П., Географическая картина мира –Региональная характеристика мира. Ярославль, 1995.
14. Максаковский В. П., Географическая картина мира – Общая характеристика мира. Ярославль, 1995.
15. Голубчик М. М., Евдокимов С. П. и др., Теория и методология географических наук. Москва, 2005
16. Голубчиков Ю. Н., География Человека, Москва, 2006

Aspecte economico-geografice ale utilizării raționale a resurselor naturale și ale protecției mediului

1. Geografia populației. Obiectul de studiu și raporturile cu alte științe. Structura geografiei populației ca știință. Metodele principale de studiu. Constituirea geografiei populației ca știință. Lucrările prof. V.V. Pocșișevski, C.A. Kovalev; R.M. Kabo, B.S. Horev, V. Trebici, V. Cucu, Al. Ungureanu. Mișcarea naturală a populației. Esența crizei demografice și explozia demografică. Geografia așezărilor umane și rurale. Tipurile de așezări umane. Resursele umane de muncă. Ocupația populației. Problema șomajului. Geografia migrației populației. Cauzele și tipurile migrației. Migrațiile politice. Esența și particularitățile urbanizării. Urbanizarea în state de diferit tip. Stadiile și formele urbanizării. Orașul: esența, geneza, funcțiile. Tipologia orașelor. Locul orașului în sisteme habitatului uman.

Bibliografie:

1. Ungureanu Alexandru, Muntele Ionel, Geografia populației. Iași, 2006.
2. Ilinca Nicolae, Geografia umană, București, 1999.
3. Surd Vasilie, Geodemografia, Cluj-Napoca, 2001.
4. Trebici Vladimir. Populația Terrei. Buc. 1991.
5. M. Hachi, E. Sochircă, geografia populației, Chișinău, 2012.
6. Vasile Cucu. Geografia populației și așezărilor umane. Buc. 1981.
7. Erdeli George, Dumitrache Liliana. Geografia populației. Buc. 2001.
8. Mâtcu M., M. Hachi, Populația rurală a Republicii Moldova. Editura ASEM, Chișinău, 2008.
9. A. Grozav, particularitățile teritoriale ale tranziției demografice în Republica Moldova, Chișinău, 2012.

2. Geografia resurselor naturale

2.1. Valorificarea resurselor naturale ca direcție științifică a Geografiei umane. Locul geografiei umane în studierea resurselor naturale (B. Anucin, A. Minț). Caracterul complex al problemei utilizării resurselor naturale (global, regional, local). Problemele de mediu de caracter global, regional și local. Ecologizarea utilizării resurselor naturale.

2.2. Resursele naturale. Conceptul de resurse naturale. Clasificarea resurselor naturale după diferite criterii. Potențialul de resurse naturale al Terrei și valorificarea acestuia. Disproporțiile teritoriale ale amplasării și utilizării resurselor naturale. Conceptul evaluării resurselor naturale. Factorii, criteriile și tipurile de evaluare a resurselor naturale. Evaluarea resurselor funciare, minerale, climatice, de apă, biologice.

Bibliografie:

1. Răducanu Viorica. Economia resurselor naturale. București, 2000.

2. Teodorescu Valentin, Alexandrescu Valeria, Terra. Geografia resurselor. București, 2001.
3. Ungureanu Alexandru, Geografia resurselor naturale, Iași, 2000.
4. Ungureanu Irina, Muntele Ionel, Dragu Valeriu, Ghiorghiuță Constantin, Geografia mediului, Iași, 2003.
5. Ungureanu Alexandru, Nimigeanu Vasile. Geografia resurselor naturale. Iași, 1980.
6. Реймерс Н.Ф. Природопользование: словарь-справочник. М. 1990.
7. Яншин А.Л. Мелуа А.И. Уроки экологических просчетов. М. 1991.

3. Regionarea economică. Dezvoltarea regională și politica regională

3.1. Regionarea economică. Diferențierea spațială a dezvoltării economice și formarea regiunilor economice. Scopul, principiile și criteriile regionării economice. Noțiuni de macro-, mezo- și microregionare economică a statelor. Experiența școlii geografice ruse în dezvoltarea științei despre regionarea economică (lucrările lui N. Baranski, N. Kolosovski, T. Kalașnikova, I. Belousov). Importanța studiilor despre regionarea economică. Regionarea economico-geografică a teritoriului Republicii Moldova (M. Radul).

3.2. Dezvoltarea regională. Conceptul de dezvoltare regională. Disproporțiile teritoriale. Concentrarea și dispersarea teritorială. Concepțiile dezvoltării regionale și elaborarea politicii regionale. Economia de piață și dezvoltarea regională. Corelația dintre regionarea economică, regionarea fizico-geografică și organizarea administrativ-teritorială.

3.3. Politica regională. Rolul statului în dezvoltarea regională. Scopurile politicii regionale. Dirijarea politicii regionale. Rolul legislativului și executivului în politica regională. Metodele și căile de stimulare a politicii regionale. Programele regionale. Prioritățile regionale ale dezvoltării economice. Politica regională în Republica Moldova.

Bibliografie:

1. Cocean Pompei. Geografie regională. Cluj Napoca, 2002.
2. Marin Ion, Marin Maria, Geografia regională, Europa, București 2002.
3. Артаболовский И.Г. Региональная политика в развитых странах. Москва, 1997.
4. Мироненко Н. С., Страноведение. Теории и методы. Москва, 2001.
5. Гладкий Ю. Н., А. И. Чистобаев, Регионоведение, Москва, 2000.
6. Географический основы типологии регионов, Москва, 1995.
7. Amenajarea teritorială și dezvoltarea regională, Cluj-Napoca, 2004.
8. География и проблемы регионального развития. Москва, 1989.

4. Geografia economiei mondiale

4.1. Probleme generale. Locul geografiei economice mondiale în sistemul de științe. Noțiunile de bază și metodele geografiei economice mondiale. „Teoria amplasării teritoriale” a lui Tünen și „Teoria amplasării industriei” a lui A. Weber. Abordările universale ale istoriei economiei

mondiale: schimbul formațiunilor sociale (preindustriale, industriale și postindustriale). Tipologia statelor lumii, după diferite criterii.

4.2. Interacțiunea dintre natură și societate. Rolul factorului geografic în dezvoltarea societății umane. Transformarea naturii ca rezultat al activității societății. Consecințele geocologice ale dezvoltării economice. Diferențierea teritorială în interacțiunea naturii și societății. Importanța resurselor naturale în state cu diferit nivel de dezvoltare socio-economică.

4.3. Particularitățile de bază ale geografiei economiei mondiale.

4.3.1. Agricultura mondială. Rolul agriculturii în economia contemporană. Istoria stabilirii agriculturii ca ramură. Factorii dezvoltării agriculturii: naturali, sociali, tehnico-economici. Tipurile principale de agricultură din diferite regiuni ale globului. Direcțiile principale ale comerțului internațional cu produse agricole. Modernizarea agriculturii în statele lumii. Particularitățile spațiale ale ramurilor și subramurilor agriculturii. Populația și problema alimentară.. Transformările în structura ramurală a agriculturii. Problemele și direcțiile dezvoltării agriculturii mondiale în perspectivă.

4.3.2. Industria mondială. Apariția industriei ca ramură. Rolul industriei în economia mondială. Factorii principali ai dezvoltării și repartiției ramurilor industriei. Structura ramurală. Tendințele dezvoltării și repartiției industriei. Dezvoltarea industriei și problemele ecologice. Strategiile dezvoltării industriei. Statele noi industrializate. Transformările teritoriale în dezvoltarea industriei.

Industria energetică. Situația actuală și perspectivele dezvoltării energeticii. Locul energeticii în dezvoltarea economică. Structura energeticii. Balanța energetică. Principale state exportatoare și importatoare de combustibili și energie.

Industria metalurgică. Structura și rolul ramurii în diferite tipuri de state. Factorii de repartiție a industriei metalurgice. Repartiția teritorială a ramurilor industriei metalurgice. Transformările în structura și dezvoltarea ramurii în ultimele decenii. Principalele state exportatoare și importatoare de metale. Principalele regiuni metalurgice ale lumii.

Industria chimică. Structura ramurală și importanța. Particularitățile dezvoltării și repartiției industriei chimice. Regiunile principale ale industriei chimice. Transformările în dezvoltarea, structura și repartiția ramurilor industriei chimice.

Industria constructoare de mașini și de prelucrare a metalelor. Rolul progresului tehnico-științific în dezvoltarea ramurii. Factorii dezvoltării și amplasării teritoriale a industriei constructoare de mașini. Structura ramurală a industriei constructoare de mașini. Particularitățile dezvoltării și repartiției industriei constructoare de mașini în țările lumii. Principalele state exportatoare și importatoare de mașinii și utilaje.

Industria forestieră și de prelucrare a lemnului. Rolul ramurii în dezvoltarea societății umane. Importanța ramurii în diviziunea internațională a muncii. Repartiția spațială a ramurii.

4.3.3. Transporturile mondiale. Rolul progresului tehnico-științific în dezvoltarea transporturilor. Importanța și structura sistemului de transport. Formarea și tendințele dezvoltării

actuale a sistemului de transport mondial. Factorii dezvoltării și repartiției ramurilor sistemului de transport. Impactul transporturilor asupra ecosistemelor. Indicatorii principali ai dezvoltării sistemului de transport. Traficul de pasageri și cel de mărfuri. Rolul transportului auto și al celui feroviar în dezvoltarea economică. Magistralele auto și cele feroviare transcontinentale. Sistemul internațional de transportare a pasagerilor și a mărfurilor. Transportul maritim și cel aerian și rolul lor în sistemul de transport. Sistemul internațional de telecomunicații și sistemul Internet.

4.3.4. Sectorul serviciilor. Comerțul mondial. Rolul serviciilor în dezvoltarea economică. Tipurile principale de activitate în sectorul serviciilor. Conceptul de dezvoltare umană. Noțiune de calitate a vieții. Rolul comerțului în dezvoltarea economică a statelor lumii. Structura și direcțiile principale ale comerțului internațional. Balanța comercială a statelor lumii.

Bibliografie:

1. Neguț Silviu ș.a. Geografie economică mondială. București, 2003.
2. Geografia economică și socială mondială, Vol. I, Chișinău, 1999.
3. Geografia economică și socială mondială, Vol. II, Chișinău, 2004.
4. Raboca Nicolae. Agricultura mondială. Cluj-Napoca. 1994.
5. Raboca Nicolae. Energetica mondială. Cluj-Napoca. 1995.
6. Erdeli George, Braghină Cristian, Frăsineanu Dragoș. Geografie economică mondială. București, 2000.
7. Muntele Ionel, Geografia agriculturii, Iași, 2000.
8. Velcea I., Ungureanu A. Geografia economică a lumii contemporane. București, 1993.
9. География мирового хозяйства. М., 1997.
10. Экономическая и социальная география зарубежного мира. Под.ред. В.В.Вольского. М., 1998.
11. Радионова И.А., Бунакова Т.М. Экономическая география. М., 1998.
12. Радионова И.А. Макрогеография промышленного мира. М., 2000.
13. Алисов Н.В., Хорев Б.С. Экономическая и социальная география мира. М., 2000.
14. Радионова И.А. Промышленность мира. М., 2002.
15. Липец Ю.Г., Пуляркин В.А., Шлихтер С.В. География мирового хозяйства. М., 1999.
16. Раджабова Э.К. Мировая экономика. М., 2002.

5. Geografia socială. Obiectul de studiu și structura geografiei sociale. Stratificarea socială a populației (după nivelul de trai, religii, rase și alți indicatori). Geografia modului de trai. Noțiuni de „mod de trai” și „nivel de trai”. Modul de trai urban și cel rural. Tradițiile naționale. Abordările geografice și metodele cercetării modului de trai. Comportamentul geografic al populației urbane și celei rurale.

Bibliografie:

1. Родоман Б.Б. Введение в социальную географию. М., 1993.
2. Чистобаев А.И., Шарыгин М.Д. Экономическая и социальная география. Новый этап. Л., 1990.
3. Меркушева Л.А. География сферы обслуживания населения. Теория и методология. М., 1989.
4. Алексеев А.И., Ковалев С.А., Ткаченко А.Л. География сферы обслуживания: основные понятия и методы. - Тверь, 1991.
5. Nachi M., Modul de trai al populației Republicii Moldova, Chișinău, 2005.

6. Geografia turismului și recreației. Obiectul de studiu al geografiei turismului și legăturile cu alte științe. Abordarea sistemică, antropologică și de comportare în geografia turismului și recreației. Sistemele teritoriale de recreație. Turismul suburban, local și internațional. Factorii dezvoltării turismului și zonelor de recreație. Clasificarea resurselor turistice și de recreație. Metodele de evaluare. Potențialul turistic și de recreație al Republicii Moldova. Dezvoltarea turismului în Republica Moldova.

Bibliografie:

1. Bran Florina, Marin Dinu, Simon Tamara. Turismul rural. București, 1997.
2. Bran Florina, Simon Tamara, Nistoreanu Puiu. Ecoturim. București, 2000.
3. Cocean Pompei, Geografia Turismului, Cluj-Napoca, 2004.
4. Cocean Pompei, Prospectarea și geoinformarea turismului, Cluj-Napoca, 2001.
5. Muntele Ionel, Iașu Corneliu, Geografia Turismului, Iași, 2003.
6. Surd Vasile, Monografia Turistică a Carpaților Românești, Cluj-Napoca, 2008.
7. Cosmescu Ioan, Turismul, București, 1998.
8. Giangă Nicolae, România. Geografia turismului, Cluj-Napoca, 2002.
9. Florea Serafim. Potențialul turistic al Republicii Moldova, Chișinău, 2005.
10. Miron Viorel. Turismul rural în Moldova. Chișinău, 2002.
11. Glavan Vasile. Resursele turistice pe Terra. București, 2000.
12. Pompei Cocean, Gheorghe Vlăsceanu, Bebe Negoescu. Geografie generală a turismului. București, 2002.
13. Miron Viorel, Tomița Petru. Managementul resurselor turistice din Republica Moldova, Chișinău, 2007.
14. Bran Florina, Dinu Marin, Simon Tamara. Economia turismului și mediului înconjurător. București, 1998.
15. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т. Рекреационная география. М., 1981.
16. Александрова А. Ю., Международный туризм. М. 2002.
17. Николаенко Д. В. Рекреационная география. М. 2001.

7. Geografia culturii. Geografia culturii și locul în sistemul științelor geografice. Constituirea geografiei culturii ca știință. Geografia calității populației, geografia artei și alte direcții științifice. Mediul geografic și diferențierea culturii. Tradițiile etnice în folosirea resurselor naturale. Geografia religiilor. Particularitățile formării confesiunilor religioase. Repartiția spațială a religiilor. Geografia culturii societății agrare și industriale.

Bibliografie:

1. Веденин Ю.А. Очерки по географии искусства. М., 1997.
2. Ковалев Е.М. Культурная география России. М., 1995.
3. Максаковский В.П. Географическая культура. М., 1998.
4. Брамлей Ю. В. Мировая культура. Традиции и современное. М. 1991

8. Geografia istorică. Obiectul de studiu și conținutul geografiei istorice. Dezvoltarea geografiei istorice ca știință. Lucrările lui В.К. Іаџунски, В.С. Јекulin, V.P. Maksacovski. Locul geografiei istorice în sistemul de științe și importanța în dezvoltarea geografiei. Geografia istorică în Republica Moldova.

Bibliografie:

1. Жекулин В.С. Историческая география: предмет и методы. – Л., 1982.
2. Максаковский В.П. Историческая география мира. –М., 1997.
3. Голубчик М.М., Евдокимов С.П., Максимов Г.Н. История географии. – Смоленск, 1998.
4. Крупеников И.А., История географической мысли в Молдове, Кишинэу, 1974.

9. Geografia politică. Geografia politică și geopolitica. Obiectul de studiu al geografiei politice. Dezvoltarea geografiei politice ca știință. Concepțiile clasice ale Geografiei politice și geopoliticii (Fr. Ratzel, R. Kyellen, K. Haushofer, H. Mackinder, A. Mahan, P. Vidal de la Blache). Geopolitica în perioada actuală. Globalizarea și creșterea interdependenței statelor lumii.

Frontierele politice: funcția, tipologia, evoluția. Frontierele de stat la etapa actuală, particularitățile în diferite regiuni ale Terrei. Conflictele teritoriale. Geografia politică și federalismul. Geografia politică și problemele organizării administrativ-teritoriale.

Bibliografie:

1. Simion Teodor P., Geoeconomia Terrei, București, 1997.
2. Simion Teodor P., Introducerea în geopolitică, București, 2003.
3. Martin Wight, Politica de putere, Traucere Tudor Florin, Chișinău, 1998.
4. Коледин Н.В. Политическая география. – СП., 1996.
5. Колосов В.А. Политическая география, проблемы и методы. –Л., 1988.
6. Колосов В.А., Мироненко Н.С. Геополитика и политическая география. –М., 2001.

7. Голубчик М.М. Политическая география. Смоленск, 1988.
8. Туровский Р.Ф. Политическая география. Москва-Смоленск, 1999.

10. Geografia umană a Republicii Moldova. Aprecierea economică și politică a poziției geografice a Republicii Moldova. Condițiile naturale și aprecierea lor economică. Resursele naturale și valorificarea lor. Problema utilizării raționale a resurselor naturale.

Populația și așezările umane. Particularitățile dinamicii, structurii și repartiției populației. Procesele demografice. Migrația populației în perioada contemporană. Tipurile de așezări umane. Habitatul urban și cel rural. Particularitățile rețelei de așezări umane. Particularitățile geografice ale așezărilor umane. Urbanizarea.

Particularitățile teritoriale ale dezvoltării economiei naționale. Criza economică și căile de atenuare. Reformele economice. Piața de muncă și evoluția șomajului.

Geografia ramurilor economiei naționale. Particularitățile dezvoltării ramurilor economiei. Structura ramurală și specializarea economiei. Agricultură și dezvoltarea ramurilor principale. Tipurile de agricultură. Reforma agrară. Industria și particularitățile dezvoltării. Structura ramurală și repartiția teritorială. Caracterizarea ramurilor industriei. Sectorul serviciilor și dezvoltarea acestuia. Ramurile principale ale sectorului serviciilor. Geografia relațiilor economice externe. Direcțiile principale ale comerțului extern. Regionarea economico-geografică.

Bibliografie:

1. Mâtcu Matei, Sochircă Vitalie. Geografia umană a Republicii Moldova. Chișinău: ARC, 2001.
2. Cantemir Dimitrie. Descrierea Moldovei. Chișinău, 1982.
3. Mâtcu M., Hachi M., Populația rurală, Chișinău 2008.
4. Hachi M., Modul de trai al populației Republicii Moldova, Chișinău 2005
5. Sainsus V., Migrațiile populației rurale în republica Moldova, Chișinău, 2006
6. Ungureanu Al., Groza Oct., Muntele Ionel, Moldova: Populația, forța de muncă și așezările umane în tranzițiile, Iași 2002
7. Muntele Ionel, Populația Moldovei, Iași 1998
8. Raportul național al Dezvoltării Umane. Republica Moldova, 2000. Chișinău, 2001.
9. „Moldova-21”, Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă, Chișinău, 2000.
10. Paladi Gh., Matei C. și alții, Transformările demografice, viața familiei și sănătatea populației, Chișinău, 2008
11. Рымбу Н.Л. Природные условия и ресурсы Молдавской ССР. Кишинев, 1985.
12. Берг Л.С. Бессарабия: Страна-Люди-хозяйство. –Петроград, 1918.
13. Mihailescu C., Sochircă V. Constantinov T., Ursu A., Boboc N., ș.a. Mediul geografic al Republicii Moldova. Vol. 1, Resursele naturale. Chișinău: Știința, 2006.

Lista bibliografiei obligatoriu de a fi consultată în original:

1. Mehedinți S., Terra. Vil. 1-2, București 1994.

2. Мироненко Н.С., Ведения в географию мирового хозяйство, Москва, 2006.
3. Ungureanu Al. Geografia resurselor naturale. Iași, 2000.
4. Geografia economică și socială mondială. V. 1 și 2, Chișinău 1999 și 2004.
5. Muntele Ionel, Geografia agriculturii, Iași 2000.
6. Ungureanu Al. Muntele Ionel, Geografia populației, Iași 2006.
7. Cocean Popei, Geografia turismului, Cluj-Napoca, 2004.
8. Mățu M., Sochircă V., Geografia umană a Republicii Moldova, Chișinău: ARC, 2001.
9. Максаковский В.П. Географическая культура. М., 1998.
10. Радианова И. А. Макро-география промышленности, М. 2000.
11. Саушкин Ю.Г. Экономическая география: история, теория, методы, практика. М., 1973.
12. Raboca Nicolae, Agricultura mondială, Cluj-Napoca, 1994.